

SCIENCEZONE

ONLINE SCIENTIFIC
CONFERENCES

Conference

On Legal Science

No.3 (2)

2024

12.00.00 – YURIDIK FANLAR – LAW*Abdihakimov Farhod Zafar o'g'li*INNOVATSION TADBIRKORLIK FAOLIYATINI AMALGA OSHIRISHNING
FUQAROLIK-HUQUQIY MEXANIZMI.....3*Aliyeva Marjona Obid qizi*

ELEKTRON TIJORATDA SHARTNOMA TUZISHNING UMUMIY TALABLARI 12

*Tilavova Sadaf To'lqin qizi*O'ZBEKISTON VA GERMANIYADA TADBIRKORLAR HUQUQLARINI HIMOYA
QILISH TAMOYILLARI VA ULARNING TADBIRKORLIK QONUNCHILIGIDA
AHAMIYATI ..... 16*Isoqov Ahmadali Komiljon o'g'li*SUDLAR FAOLIYATIGA ELEKTRON ODIL SUDLOV MODELINI TATBIQ ETISH
HOLATI VA ISTIQBOLLARI ..... 19*G'ulomov Shohruh Islomjon o'g'li*METAVERSE PLATFORMALARIDA ISTE'MOLCHILAR HUQUQLARINI HIMOYA
QILISH 27

INNOVATSION TADBIRKORLIK FAOLIYATINI AMALGA OSHIRISHNING FUQAROLIK-HUQUQIY MEXANIZMI

Abdihakimov Farhod Zafar o'g'li

Toshkent davlat yuridik universiteti magistri

fabdihakimov@gmail.com

Annotatsiya. Ma'lumki, yuqori texnologiyalarning keng tarqalmaganligi va ulardan foydalanish foizlarining pastligi mamlakat raqobatbardoshligiga, shuningdek, davlat o'z fuqarolariga ko'rsatadigan xizmatlarning sifati pasayishiga sabab bo'ladi. Shu sababli ham bugungi kunda dunyoning yetakchi mamlakatlarida iqtisodiyotning yuqori bilim talab qiladigan sektorlari intellektual, ma'daniy, iqtisodiy va mudofaa salohiyatini o'sishida katta rol o'ynamoqda. Shu munosabat bilan, fan va ishlab chiqarish o'rtasidagi oraliq bo'g'in vazifasini bajaruvchi va uzoq investitsiya davriga ega bo'lgan innovatsion munosabatlarga alohida e'tibor qaratish lozim.

Kalit so'zlar: innovatsion faoliyat, innovatsiya, subyekt, obyekt, investitsiya, "win-win" strategiyasi.

Ushbu yo'nalishdagi ijtimoiy munosabatlarni tartibga soluvchi tegishli huquqiy vositalarni yaratish uchun, innovatsion munosabatlarni tashkil qiluvchi elementlarning umumiylikini, innovatsion faoliyat natijalarini tijoratlashtirish jarayonida yuzaga keladigan huquqiy munosabatlarni tartibga soluvchi normativ-huquqiy asoslarini tahlil qilish lozim. Ushbu atributiv xususiyat esa innovatsiyalarga bo'lgan ehtiyojning ortib borishi va mavjud institutsional muhit o'rtasidagi qarama-qarshiliklar manbai bo'ldi. Bu bir tomondan tijoratlashtirishga asoslangan iqtidoiy munosabatlarni amalga oshirish jarayonini tezlashtirgan bo'lsa, ikkinchi tomondan, yangi ilmiy yutuqlarni ishlab chiqish bosqichiga o'tishni qiyinlashtirdi.

Innovatsion munosabatlarning asosiy institutsional elementlari quyidagilar tashkil qiladi: innovatsiyalar uchun qoidalarni va mavjud imkoniyatlarni belgilaydigan ikki guruhga bo'lgan holda, birinchisi formal, ya'ni rasmiy va ikkinchisi bu norasmiy institutlar; ta'lim xizmatlarini ko'rsatadigan to'plangan ilmlar va ilmiy-texnika muassasalari; ko'p jihatdan aholining ijtimoiy va madaniy

xususiyatlari bilan belgilanadigan bilim, ko'nikma, ma'lumot uzatish kanallari; innovatsion munosabatlar subyektlarining dinamik omillari yoki ularga yaqin muhit.

Innovatsion huquqiy munosabatlarning asosiy elementlarini tahlil qilar ekanmiz, shuni ta'kidlash kerakki, uning birinchi elementi bu obyektidir. Bun holatda munosabatlar obyektini bilan investitsiya obyektini farqlashimiz lozim.

O'zaro munosabatlarning obyektini bu innovatsiya hisoblanadi. Shuningdek, innovatsiya va novatsiya tushunchalarini bir-biridan ajratib ko'rsatishadi. Novatsiya o'zida ilmiy, texnik, ijtimoiy-iqtisodiy, boshqaruv-huquqiy va u yoki bu darajadagi yangilik yoki modifikatsiya bilan tavsiflangan faoliyat natijasini namoyon qiladi. Bunday natija o'zida yangilikni anglatuvchi xomashyo, materiallar, uskunalar, xizmatlar, usullar, texnologiyalar va boshqalar bo'lishi mumkin.

Yuqorida innovatsion tadbirkorlik faoliyati tushunchasini ko'rib chiqish davomida, "innovatsiya" tushunchasi asosiy ma'no anglatishini ta'kidlab o'tdik va u ikki xil ma'noga ega hisoblanadi. Birinchi navbatda, bu atama ilmiy tadqiqot natijasini va ilmiy-texnik faoliyat mahsulotini anglatadi, ikkinchi tomondan, bu innovatsiyalarni ishlab chiqarishga joriy etish jarayonidir.

"Novatsiya" atamasi ilmiy tadqiqotlar natijasi va ilmiy-texnikaviy faoliyat mahsuli va boshqa (bozorda ilgari noma'lum bo'lgan yoki yangi bo'lgan ishlanmalar o'xshash ma'lum mahsulotlarning xususiyatlari) tushunchalar sifatida tushunilishi kerak.

"Innovatsiya" tushunchasini hisobga olgan holda shuni ta'kidlash joizki, ushbu atama o'zida ham texnik ham tadbirkorlik ma'nolarini mujassamlashtiradi. Texnik jihat bu texnologik yangiliklarni (ixtirolar, foydali modellar, nou-xau, seleksiya yutuqlari va boshqa intellektual ijodiy faoliyat obyektlari) nazarda tutadi, o'z navbatida tadbirkorlik ma'nosi esa ushbu yangiliklarni bozorga yo'naltirilishida namoyon bo'ladi.

Novatsiya va innovatsiya o'rtasidagi farq shundaki, novatsiya o'zida tadbirkorlikning foyda olish qismini va bozorga yo'naltirishni aks ettirmaydi.

Zamonaviy iqtisodiy lug'at quyidagi ta'rifni beradi: "Innovatsiyalar – texnologiya, texnologiya, tashkilot sohasidagi innovatsiyalar fan yutuqlaridan foydalanishga asoslangan mehnat va boshqaruv va ilg'or tajribalar, shuningdek, ushbu innovatsiyalardan turli sohalarda foydalanish faoliyat sohalari va yo'nalishlari".[1]

Intellektual mahsulot innovatsion faoliyat mahsuli sifatida qaraladi va ma'naviy ishlab chiqarish mahsuloti bo'lib, jamoatchilikni ehtiyojlarini qondirish uchun mo'ljallangan. Intellektual mahsulot tushunchasi obyektlar huquqiy himoyaga ega yoki ega emasligi jihatidan ikki guruhni o'z ichiga oladi. Normativ-huquqiy hujjatlarga asosan qo'riqlanadigan intellektual faoliyat obyektlariga patent huquqlari, foydali ixtirolarni, shu jumladan modellar, sanoat namunalari o'z ichiga oladi; mualliflik huquqi va turdosh huquqlar obektlari; fan, adabiyot, san'at asarlari, dasturlar, shu jumladan kompyuterlar va ma'lumotlar bazalari, fonogrammalar, spektakllar; tovar nomlari va tijorat belgilari, tovar belgilari va xizmat ko'rsatish belgilari, tovar kelib chiqqan joy nomlari.

Himoya qilinadigan obyektlar ro'yxatiga kiritilmagan intellektual faoliyat obyektlari himoyalangan intellektual faoliyat obyektlari hisoblanadi. Bu obyektlarga ilmiy nazariyalar va matematik usullar, ilmiy tamoyillar va faktlar, nou-xau tushunchalar va boshqalarni aytishimiz mumkin.

Shunday qilib, innovatsion faoliyat obyektlari sifatida ishlar va xizmatlarda bu mahsulotlar yangi yoki takomillashtirilgan deb hisoblanishi uchun, ya'ni ular innovatsiya maqomini olishini mujassamlagan barcha turdagi innovatsiyalar qaraladi. Biroq, shu o'rinda V.A.Dozorsevning fikrini aytib o'tishimiz kerakki, unga ko'ra intellektual mahsulotga nisbatan huquqqa ega bo'lish shuni anglatadiki, o'rtaga intellektual mulkning o'zi emas, balki unga nisbatan bo'lgan huquq chiqadi.[2]

Innovatsion tadbirkorlik faoliyati subyektlari xususida so'z borar ekan, O'zbekiston Respublikasi "Innovatsion faoliyat to'g'risida"gi qonunida innovatsion faoliyat subyektlari belgilab qo'yilgan bo'lib, ushbu qonunning 15-moddasiga asosan innovatsion faoliyat subyektlari quyidagilardan iborat:

innovatsion faoliyatni amalga oshiruvchi jismoniy shaxslar;

innovatsion faoliyat sohasidagi yagona davlat siyosatini amalga oshirishda ishtirok etuvchi davlat va xo'jalik boshqaruvi organlari va boshqa tashkilotlar;

tashkiliy-huquqiy shaklidan va mulkchiligidan qat'i nazar, yangi ishlanmalarni yaratadigan, joriy etadigan va innovatsiyalardan foydalanadigan ilmiy, ilmiy-tadqiqot, oliy ta'lim, ishlab chiqarish tashkilotlari va boshqa tashkilotlar;

innovatsiyalar ishlab chiqaruvchilar va foydalanuvchilar manfaatlarini ifodalovchi va himoya qiluvchi nodavlat notijorat tashkilotlari;

innovatsion faoliyat jarayonida amalga oshiriladigan va foydalaniladigan intellektual mulk obyektlariga bo'lgan huquq egalari;

innovatsion faoliyatga investitsiya qilishni amalga oshiruvchi investorlar va tadbirkorlik subyektlari.[3]

Ko'rib turganimizdek, O'zbekiston qonunchiligida innovatsion faoliyat subyektlari doirasi aniq belgilab berilgan. Ba'zi olimlar o'zlarining tadqiqot ishlarida innovatsion jarayon subyektlarini guruhlariga ajratib ko'rsatib o'tishgan. Subyektlarning birinchi guruhiga akademik fan (fundamental tadqiqotlar), universitet fani (fundamental va amaliy tadqiqotlar) saqlanib qolgan tarmoq ilmiy-

tadqiqot institutlari va tadqiqot markazlari (tarmoqqa oid amaliy tadqiqotlar), davlat

ilmiy markazlari sanalsa, ikkinchi guruhiga axborot markazlari, konsalting firmalari, patent-litsenziyalash xizmatlari kiritiladi. Uchinchi guruh - tadbirkorlik sub'ektlari, shu jumladan innovatsion tadbirkorlik sub'ektlari, turli tashkiliy-huquqiy shakllarda (barcha turdagi tijorat yuridik shaxslari). Bularga texnologik markazlar, kichik innovatsion korxonalar, texnoparklar va boshqalar kiradi. Innovatsion faoliyat ishtirokchilari orasida davlat ham bor bo'lib, ushbu faoliyatni boshqarish munosabatlarining subyekti sifatida, uni qo'llab-quvvatlash, shuningdek, davlat tashkilotlari sifatida ushbu faoliyatning bevosita ishtirokchisi hisoblanadi.

Innovatsion munosabatlarning subyekt tarkibining o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib, faqatgina intellektual mulk institutiga aloqador fuqarolik-huquqiy normalari, shuningdek, mulkiy va nomulkiy huquqlarning aylanishida vositachilik qiluvchi majburiyatlar huquqi normalari, ishlab chiqishni amalga oshirish tartibi bo'yicha shartnoma tuzilmalariga oid tadqiqotlar yetarli emas. Innovatsiyaning potensial obyektlari yaratiladigan ushbu faoliyatda davlat ishtirokining zarurligi, subyektlarning pirovard maqsadi, ilmiy sohaning o'ziga xosligi mazkur sohadagi subyektlarning huquqiy maqomini tavsiflovchi huquq normalarini yaratishga undaydi. Innovatsion tadbirkorlik faoliyatida subyektlarning huquqiy ta'minlanganligi esa boshqa subyektlar bilan aloqalarida o'zlarining xavfsizliklari uchun huquqiy vositalarga ega ekanligi anglatadi. Ushbu normalar to'plami subyektlar ishtirokida huquqiy tenglik munosabatlarini tartibga solish uchun, innovatsion jarayon (xususiy huquq) va hokimiyat munosabatlari (ommaviy huquqiy), innovatsion tadbirkorlikning huquqiy

muhitini shakllantiradi va uning ishtirokchilarining samarali iqtisodiy xulq-atvorini ta'minlaydi.

Innovatsion faoliyatning asosini yangi bilimlarni egallash jarayonida vujudga keladigan munosabatlar tashkil qiladi. Bunda barcha turdagi bilimlar emas, balki aynan innovatsiyani yaratishda asos bo'lib xizmat qilgan bilimlar tushuniladi. Bunday bilimlarning generatori fan va ta'lim bo'lsa, bilimning o'zi esa olimlarning tabiiy ijodiy va intellektual faoliyat natijasi hisoblanadi. Bu yerdan innovatsion faoliyat ishtirokchilarning birinchi guruhini aniqlash mumkin: akademik ilm (fundamental tadqiqot), oliy ta'limdagi ilm (fundamental va amaliy tadqiqot), tarmoq institutlari va tadqiqot markazlari va davlat tadqiqot markazlari.

To'liq huquqli mahsulotga aylanishi uchun ilmiy faoliyat natijalari ilmiy bilimlardan tajribaga, dizaynni ishlab chiqish, patentlash va yangilarini ishlab chiqarishga o'tishi kerak. Bu erda innovatsion faoliyat ishtirokchilarining navbatdagi guruhi vujudga keladi: axborot markazlari, konsalting firmalari, patent-litsenziyalash xizmatlari (tadbirkorlik subyektlari turli tashkiliy-huquqiy shakllar). Bularga texnologik markazlar, kichik innovatsion korxonalar, texnoparklar va boshqalar kiradi. Davlat ham ushbu faoliyatni boshqarish va uni qo'llab-quvvatlash bo'yicha munosabatlarda innovatsion faoliyatning bevosita ishtirokchisi hisoblanadi, ya'ni subyekti hisoblanadi.

Hamma narsa innovatsion faoliyat subyektlarining o'zaro ta'sirida emas, balki, qonunda aniq belgilangan. Biroq, ilmiy va texnikaviy mahsulotlarni fuqarolik muomalasiga kiritish shartlarini tartibga solish normalari yo'q, bunday normalar esa mavjud mahsulotlar, uni kodlashtirish va inventarizatsiya qilish tartibi va shartlarini, keyingi tijoratlashtirish shartlariga oid ma'lumotlar bankini yaratishni ta'minlar edi. Bu esa innovatsion jarayonning ishlashi, uning bir bosqichdan boshqa bosqichga o'tishini juda qiyinlashtiradi. Fan sohasining iqtisodiy dunyo bilan o'zaro ta'siri ko'p mamlakatlarda qiyinchiliklarga uchrashadi. Ularni yengish uchun tadqiqot natijalaridan iqtisodiy foydalanishni rag'batlantiruvchi maxsus qonun hujjatlari qabul qilingan.

Yuqorida ta'kidlanganidek, O'zbekiston Respublikasida innovatsion faoliyatni to'g'ridan-to'g'ri tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjat qabul qilingan bo'lib, bu 2020-yil 24-iyuldagi O'zbekiston Respublikasining "Innovatsion faoliyat to'g'risida"gi O'RQ-630-son Qonuni hisoblanadi. Mazkur Qonun bilan innovatsion faoliyat, innovatsiya, yangi ishlanma tushunchalariga

aniq ta'rif belgilab berilgan. Shuningdek, ushbu Qonunda innovatsion faoliyatning subyektlari va obyektlari ham ko'rsatib o'tilgan bo'lib, Qonunning 18-moddasida innovatsiyalar quyidagi turlarga bo'lingan:

mahsulotga oid innovatsiyalar — texnik va texnologik jihatdan yangi yoki takomillashtirilgan mahsulotni (ishlarni va xizmatlarni) ishlab chiqishga hamda joriy etishga qaratilgan innovatsiyalar;

jarayonga oid innovatsiyalar — texnik va texnologik jihatdan yangi yoki takomillashtirilgan ishlab chiqarish yoxud ta'lim usullarini ishlab chiqish va joriy etishga, shuningdek texnologiyalar transferini amalga oshirishga qaratilgan innovatsiyalar;

marketingga oid innovatsiyalar — mahsulotlarning dizayni va qadoqlaridagi o'zgarishlarni qamrab oluvchi yangi yoki takomillashtirilgan usullarni joriy etishga, mahsulotni (ishlarni va xizmatlarni) sotish va taqdim etishning yangi usullaridan foydalanishga, yangi narxlash strategiyalarini shakllantirishga qaratilgan innovatsiyalar;

tashkiliy innovatsiyalar — biznesni tashkil etish va yuritish, ish o'rinlarini tashkil etish va tashqi aloqalarni yo'lga qo'yishning yangi yoki takomillashtirilgan usullarini joriy etishga qaratilgan innovatsiyalar.[4]

Tadqiqot davomida ta'kidlandiki, innovatsiyaning o'zi innovatsion tadbirkorlik faoliyatining obyekti hisoblanib, barcha harakat uni yaratishga va uni tijoratlashtirishga qaratilgan bo'ladi. Qonunda guruhlariga ajratib ko'rsatilgan innovatsiyaning turlari esa innovatsion faoliyatning obyektlari bo'lib xizmat qiladi.

Innovatsion faoliyatning subyektlari esa quyidagilar hisoblanadi:

innovatsion faoliyatni amalga oshiruvchi jismoniy shaxslar;

innovatsion faoliyat sohasidagi yagona davlat siyosatini amalga oshirishda ishtirok etuvchi davlat va xo'jalik boshqaruvi organlari va boshqa tashkilotlar;

tashkiliy-huquqiy shaklidan va mulkchiligidan qat'i nazar, yangi ishlanmalarni yaratadigan, joriy etadigan va innovatsiyalardan foydalanadigan ilmiy, ilmiy-tadqiqot, oliy ta'lim, ishlab chiqarish tashkilotlari va boshqa tashkilotlar;

innovatsiyalar ishlab chiqaruvchilar va foydalanuvchilar manfaatlarini ifodalovchi va himoya qiluvchi nodavlat notijorat tashkilotlari;

innovatsion faoliyat jarayonida amalga oshiriladigan va foydalaniladigan intellektual mulk obyektlariga bo'lgan huquq egalari;

innovatsion faoliyatga investitsiya qilishni amalga oshiruvchi investorlar va tadbirkorlik subyektlari.[5]

Mazkur subyektlar ichida tashkiliy-huquqiy shaklidan va mulkchiligidan qat'i nazar, yangi ishlanmalarni yaratadigan, joriy etadigan va innovatsiyalardan foydalanadigan ilmiy, ilmiy-tadqiqot, oliy ta'lim, ishlab chiqarish tashkilotlari va boshqa tashkilotlar intellektual faoliyat natijalarini, ya'ni innovatsiyalarni iqtisodiy muomalaga kiritish usullari qanday bo'lishiga ham biroz to'xtalish lozim. Negaki, yuqorida qayd etilgan subyektlar asosan muassasa shaklida tashkil qilinadi. O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksining 76-moddasiga ko'ra boshqaruv, ijtimoiy-madaniy vazifalarni yoki tijoratchilikdan iborat bo'lmagan boshqa vazifalarni amalga oshirish uchun mulkdor tomonidan tashkil etilgan va to'la yoki qisman moliyaviy ta'minlab turiladigan tashkilot muassasa hisoblanadi. Ta'kidlash lozimki, muassasa tijoratchi bo'lmagan tashkilot hisoblanadi. Shu sababli ham ular tomonidan innovatsion faoliyat natijasini iqtisodiy muomalaga kiritish usullarini ko'rsatish lozim.

Birinchi usul o'z ishlab chiqarishini yaratishni o'z ichiga olib, keyinchalik innovatsion mahsulotlarni iqtisodiy muomalaga chiqarishni ham mujassamlashtiradi. Bu usul tashkilotning ko'p miqdordagi mablag'ini talab qiladi va ushbu mablag'lar bo'lsagina mazkur usulni qo'llash mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksining 180-moddasi ikkinchi qismiga binoan agar ta'sis hujjatlariga muvofiq muassasaga daromad keltiradigan faoliyat bilan shug'ullanish huquqi berilgan bo'lsa, bunday faoliyatdan olingan daromad va bu daromad hisobidan sotib olingan mol-mulk muassasaning mustaqil tasarrufiga o'tadi va alohida balansda hisobga olinadi. Ko'rib turganimizdek, mamlakatimiz qonunchiligida muassasaning daromad keltiruvchi faoliyat bilan shug'ullanishiga ta'qiq yoki cheklov mavjud emas. Shu sababli, mazkur usuldan tashkilotlar foydalanishlari mumkin bo'ladi.

Ikkinchi usul intellektual faoliyat natijalaridan boshqa shaxslarga foydalanish huquqlarini berishni o'z ichiga olib, litsenziya shartnomalarini tuzish yoki ularni topshirish yo'li bilan amalga oshiriladi.

Uchinchi usul (oldingi ikkitasining kombinatsiyasi sifatida) "start-up" kompaniyalar deb ataladigan, kichik innovatsion korxonalar tashkilotidir. Shuni ta'kidlash kerakki, bu usul xorijiy amaliyotda keng tarqalgan eng ko'pi hisoblanadi. Xorijiy universitetlarda kichik bilim talab qiladigan korxonalar o'zlarining samaradorligi va moslashuvchanligi tufayli yuqorida nomlari qayd

etilgan muassasalarda chiqarilgan tadqiqot va ishlanmalar natijalariga asoslangan innovatsion loyihalarni amalga oshirishning asosiy vositasi hisoblanadi.

Biz ko'rib chiqayotgan huquqiy munosabatlar sohasiga nodavlat investitsiyalarini jalb qilish maqsadida intellektual faoliyat natijalariga bo'lgan huquqlarni investorga berish lozim. Intellektual faoliyat natijalariga bo'lgan huquqqa egalik qilish aniq bo'lishi lozim, bu o'z navbatida xususiy sektorni ilmiy tadqiqotlarga va ilmiy-texnika tadqiqotlari natijalarini tijoratlashirishga investitsiya kiritishga jalb qilish uchun xizmat qiladi.

Shu munosabat bilan ushbu munosabatlarni huquqiy tartibga solish mexanizmi intellektual faoliyat natijalarni yaratish va ulardan foydalanish jarayonining u yoki bu ishtirokchisining manfaatlarining ustunligini himoya qilmasligi kerak, balki bu mexanizm ishtirokchilarning manfaatlariga maksimal rioya qilgan holda va ichki manfaatlar muvozanatini saqlagan holda har bir tomonning foydalari "win-win" strategiyasini[6] amalga oshirish bo'yicha aniq davlat siyosatiga asoslanishi lozim.

Yuqoridagi innovatsion faoliyat subyektlari ro'yxati "Innovatsion faoliyat to'g'risida"gi Qonunda ancha keng belgilab berilgan. Biroq amaldagi qonunchilikda innovatsion korxonalar yoki innovatsion tashkilot kabi atama ta'rifi mavjud emas, shu munosabat bilan zarur ko'rinadi "innovatsion tashkilot" tushunchasini kiritish lozim, bunda innovatsion tadbirkorlik faoliyatining turli bosqichlarida ishtirok etadigan, mulkchilikni turli shakllarida tashkil qilinadigan, innovatsiyalarni amalga oshiradigan, ishlab chiqarishda, mahsulotni sotishda, xizmat ko'rsatishda innovatsiyalardan foydalanadigan (bunda innovatsiyalardan foydalanish foizi 50%dan kam bo'lmasligi lozim) tashkilot tushuniladi.

Yuqoridagi Qonun qabul qilinguniga qadar esa mamlakatimiz qonunchiligida innovatsion faoliyatning subyektlari va obyektlarining doirasi aniq belgilanmagan va "innovatsiya", "innovatsion faoliyat" kabi tushunchalarning aniq ta'rifi mavjud emas edi. Ushbu Qonun qabul qilingach esa subyekt va obyektlar aniq doiraga, tushunchalar esa aniq ta'riflarga ega bo'ldi. Innovatsion faoliyatni tartibga soluvchi qonunchilik bazasi juda katta hajmli, ammo ushbu bazani to'liq deb atash mumkin emas, chunki, ushbu faoliyat turi uchun "xizmat qiluvchi" qonunchilik normalarida doimiy o'zgarishlar bo'lmoqda.

REFERENCES:

1. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. - М.: ИПФРА. - 2006.
2. Дозорцев В.А. Интеллектуальные права: Понятие. Система. Задачи кодификации: Сб. статей. - М.: Статут. -2005. С. 52.
3. <https://lex.uz/docs/-4910391>
4. <https://lex.uz/docs/-4910391#-4910897>
5. <https://lex.uz/docs/-4910391#-4910897>
6. Шульгин Д.Б., Кортвов В.С. Управление конфликтами при коммерциализации университетских технологий // Университетское управление. - 2004. - № 4 (32).